

STUDIU DE PIAȚĂ PENTRU PRODUSE LACTATE - ARABIA SAUDITĂ -

Puncte forte

- Consumul ridicat de produse lactate
- Necesitatea de a completa oferta internă cu produse lactate importate pentru a satisface cererea

Puncte slabe

- O concurență mai mare și o scumpire profundă a prețurilor, din ce în ce mai răspândită
- Piață mare, dominată însă de câteva companii producătoare de lactate

Oportunități

- Produsele lactate din UE sunt percepute ca fiind de înaltă calitate
- Concepția producției tradiționale, artizanale și originale a produselor lactate în UE

Amenințări

- Condiții de intrare pe piață competitive, cu un număr mare de furnizori și competiție de prețuri
- Producție locală este mai adaptată cererii la unele segmente de produse

1. Consumul

1.1. Profilul și tendințele consumatorilor

În trecut, populația saudită a trăit în sate răspândite pe întreg teritoriul național, adoptând stilul de viață "beduin", respectiv cel al unui comerciant sau al unui păstor. Dieta acestora era simplă, fiind constituită în principal din cereale fierte în apă. Laptele crud de la capre, oi și cămile a fost, în mod tradițional, o băutură preferată în Arabia Saudită. Schimbările economice din regat au dus la migrarea pe scară largă a populației de la sate către orașe. În consecință, populația a crescut atât în zonele rurale, cât și în zonele urbane și, la fel ca majoritatea alimentelor din regat, cererea de produse lactate a depășit oferta. Producția de lapte a crescut în regat, pentru a putea acoperi cererea tot mai mare, care astăzi depinde în mare măsură de importuri.

Brânzeturi

Brânza poate fi considerată un element alimentar principal în dieta populației Arabiei Saudite, fiind disponibilă într-o mare varietate. Este folosit pe scară largă în mai multe moduri. Pentru micul dejun, brânza este folosită pentru a fi întinsă pe pâine sau ca umplutură. Aceasta este adesea folosită la gătit și în salate.

În timpul Ramadanului consumul de brânză crește, la fel ca și consumul general de alimente. Unele rețete tradiționale de Ramadan includ o bază de brânză, de exemplu "Brânză Sambosa", o pâine prăjită umplută cu brânză, care este consumată aproape zilnic pe tot parcursul lunii Ramadanului.

Cererea ridicată de brânză a dus la o concurență acerbă. În consecință, volumul total al vânzărilor de brânză a crescut, dar valoarea a scăzut. În general, profitul în condițiile de scădere a valorii este susținut de vânzările ridicate ale diverselor sortimente de brânză.

Având în vedere că scăderea prețurilor la petrol a afectat economia țării, acest lucru va afecta probabil și comportamentul consumatorilor în următorii ani. Consumatorii sunt mai susceptibili să aleagă produse cu prețuri mai mici și să caute mai mult decât oricând, reduceri și promoții.

Produse lactate de băut

Consumul de produse lactate de băut este prognozat să înregistreze o creștere continuă, în concordanță cu creșterea populației. Deși consumul de lapte este mai mic decât în multe țări europene, acesta poate fi considerat aproape un produs de bază în Arabia Saudită. Se estimează că prețurile la lapte vor crește, în timp ce guvernul a eliminat plafoanele existente, însă acest lucru nu va afecta ratele de consum.

Campaniile de conștientizare a unui mod de viață sănătos, precum și modernizarea industriei medicale din Arabia Saudită, disponibilitatea medicilor și consultațiilor despre

Fig. 1 Brânzeturile importate, de tipul cașcaval, au potențial de creștere pe piață

diferite deficiențe de nutriție, cum ar fi calciu și vitamina D, vor contribui la creșterea consumului de produse lactate de băut.

Cererea de lapte proaspăt este în creștere, aspect care se datorează creșterii gradului de conștientizare a importanței sănătății. Acest lucru este remarcat în special în rândul femeilor, deoarece populația de sex feminin din Arabia Saudită este un consumator pasionat de noi mijloace de comunicare prin care urmăresc tendințele globale ale stilului de viață sănătos. Ca urmare, tendința globală de a adopta un mod de viață sănătos, afectează în mod deosebit acest grup de consumatori.

Iaurt și lapte acru

Dezvoltarea produselor din această categorie este înfloritoare, deoarece sunt disponibile multe alternative inovatoare pentru produsele tradiționale de iaurt și lapte acru. Metodele inovative și diversificarea gamei de produse a început cu anul 2016, când producătorii au încercat să întrerupă stagnarea vânzărilor la aceste produse.

"Laban" este un produs tradițional de lapte acru consumat pe scară largă în Arabia Saudită și în Orientul Mijlociu. Din punct de vedere cultural, acesta este un produs consumat aproape zilnic în timpul perioadei Ramadanului, iar consumul este așteptat să crească, deoarece "Laban" este consumat în mod obișnuit alături de curmale la întreruperea postului zilnic. Acest produs este disponibil deja într-o varietate de opțiuni și sortimente. Exemple sunt opțiunile cu conținut redus de grăsimi, pentru consumatorii care doresc să consume o alternativă mai sănătoasă și diferite arome cum ar fi chimion, castravete, mango sau căpșuni.

Opțiunile pentru iaurt se confruntă, de asemenea, cu o varietate a sortimentelor și a inovațiilor. Produsele cu conținut scăzut de grăsimi sunt, de asemenea, disponibile pentru produsele lactate din iaurt acru, care sunt populare în special în rândul populației saudite feminine. Acestea se preconizează să crească în popularitate ca urmare a eforturilor Ministerului Sănătății de a conștientiza problema importantă a obezității cu care se confruntă țara.

În pofida perioadei de transformare a economiei saudite, consumul acestor produse este de așteptat să rămână ridicat, vremea caldă din aproape tot timpul anului încurajând consumul unui produs răcoritor precum "laban". Se crede că aceste produse suprimă setea, înlătură căldura și furnizează corpului nutrienți esențiali în timpul perioadei de post. În plus, în următorii ani, perioada Ramadanului va cădea în perioada mai caldă a anului, deoarece în fiecare an începe aproximativ 11 zile mai devreme.

Alte produse lactate

Printre alte categorii de lactate pot fi incluse mai multe produse precum: brânza proaspătă, lapte condensat, smântână, gustări și deserturi. Printre acestea, "Labneh" este unul dintre cele mai populare produse din categoria "brânză proaspătă". Labneh este

adesea comparat cu "iaurtul grecesc" și este un ingredient popular pentru micul dejun și salate.

Fig. 2 Produsele pe bază de lapte și smântână sunt ingrediente predominante în bucătăria saudită

Consumul de ceai din Arabia Saudită este adesea însoțit de lapte condensat, iar smântâna este de obicei folosită ca ingredient pentru gătit. Consumul general al acestor produse nu este de așteptat să scadă, totuși datorită încetinirii creșterii economice, consumatorii se așteaptă să se orienteze spre mai multe opțiuni economice.

1.2. Sensibilități culturale

Consumul de lactate este un obicei bine înrădăcinat în cultura saudită. Producția de lactate este unul dintre sectoarele agro-industriale cu o prezență semnificativă în Arabia Saudită, o mare parte a producției fiind consumată pe plan local.

Cerințele de certificare Halal sunt extinse și la lapte și produsele lactate, prin respectarea practicilor islamice corespunzătoare. Unii consumatori saudiți sunt sensibili la produse care sunt certificate ca fiind halal, dar provin din afara Arabiei Saudite. Este important ca exportatorii să se asigure că tipul și categoria specifică de produse lactate sunt eligibile pentru certificarea halal și importul în Arabia Saudită.

1.3. Provocări pentru produsele din UE

Prețurile slabe ale petrolului au condus la o încetinire a cheltuielilor de consum, însă sectorul laptelui este unul rezistent.

Consumatorii caută cele mai economice opțiuni, în prezent concurența fiind destul de ridicată în același timp cu o creștere a prețurilor.

Companiile locale au capacitatea de a-și promova eficient produsele și lansa campanii de marketing către consumatori. În industria produselor lactate, unele dintre cele mai populare game de produse sunt cele specifice regiunii, cum ar fi Labneh, Laban și Ayran.

Acestea sunt produse care, deși există și echivalente europene, trebuie să fie adaptate pentru a satisface cerințele consumatorului saudit.

2. Oferta

2.1. Oferta internă

La nivel global, în producția de lactate, Arabia Saudită, este cel mai mare producător de astfel de produse din țările Consiliului de Cooperare al Golfului precum și cel mai mare consumator. Producția saudită de produse lactate se dezvoltă rapid, deoarece au fost înființate mega-ferme și adoptate noi tehnologii.

Aceste evoluții au rezultat în urma investițiilor efectuate de Banca Agricolă din Arabia Saudită și de către mai mulți investitori, care au oferit sprijin financiar și tehnic agricultorilor locali pentru dezvoltarea unei industrii naționale de prelucrare a laptelui. Asistența financiară a ajutat fermierii să investească în cele mai recente tehnologii și echipamente, mai ales din țările europene, în special din Irlanda.

Cele mai comune rase de vaci din Arabia Saudită sunt Holstein-Friesian, cunoscute pentru calitatea și cantitatea mare de lapte pe care o produc. Multe dintre aceste vaci au fost importate din Irlanda.

2.2. Importul

Importurile de lactate din Arabia Saudită au crescut treptat în ultimii 10 ani. Importurile de brânză au crescut în mod constant și puternic, dublându-se în ultimii 10 ani. Deși consumul de brânză este inferior altor categorii de produse lactate, este evident că brânza este o piață "de nișă" cu un potențial foarte puternic.

Deși importurile de produse lactate îndulcite au crescut și reprezintă cea mai mare parte a importurilor, acestea au fluctuat de-a lungul anilor și continuă să scadă începând cu 2014. Laptele aromatizat, sub categoria laptelui îndulcit, este deosebit de popular pentru copii și generațiile mai tinere. Există o percepție crescândă că oferă o nutriție mai bună decât băuturile carbogazoase.

Arabia Saudită înregistrează în general un deficit comercial în industria laptelui în toate sectoarele, valorile importate depășind exporturile. Cu toate acestea, industria produselor lactate din Arabia Saudită se dezvoltă într-un ritm rapid, la fel și exporturile, care au crescut treptat în ultimul deceniu, în special pe segmentul laptelui neîndulcit. Majoritatea produselor lactate saudite înregistrează performanțe bune, cu excepția untului. Exporturile de unt au stagnat în cea mai mare parte, acest lucru putând fi atribuit preferinței pentru uleiul vegetal la gătit în Arabia Saudită și în Orientul Mijlociu.

3. Principalii concurenți

Abilitatea de a produce lapte proaspăt la un cost redus reprezintă un avantaj competitiv natural în această industrie și ajută producătorul local să susțină costuri de producție mai mici și să rămână activ pe piață. Laptele produs relativ aproape de piață minimizează costurile și garantează o calitate constantă a consumatorului local.

Compania Almarai (www.almarai.com) este producătorul/jucătorul cheie și dominant în industria produselor lactate din Arabia Saudită. Este una dintre cele mai mari companii producătoare de produse lactate integrate pe plan mondial și una dintre principalele companii de producție și distribuție a alimentelor și băuturilor din regiune.

Rețeaua de distribuție a companiei Almarai îi permite să mențină o poziție dominantă pe piață având o flotă de peste 8.000 de vehicule de transport care acționează în țară și regiunea GCC. Acest lucru permite ca produsele companiei să fie disponibile oricând, flota de transport funcționând și ca un instrument de publicitate. Campania de marketing agresivă a companiei saudite Almarai asigură că acesta rămâne principalul jucător din sectorul produselor lactate. De asemenea, compania investește masiv în comunicarea către consumatori prin intermediul publicității tradiționale la televizor și în aer liber, precum și printr-o campanie puternică în mediile digitale.

Alți actori principali din industria de lactate din Saudită includ Sadafco (www.sadafco.com) și Nadec (www.nadec.com.sa).

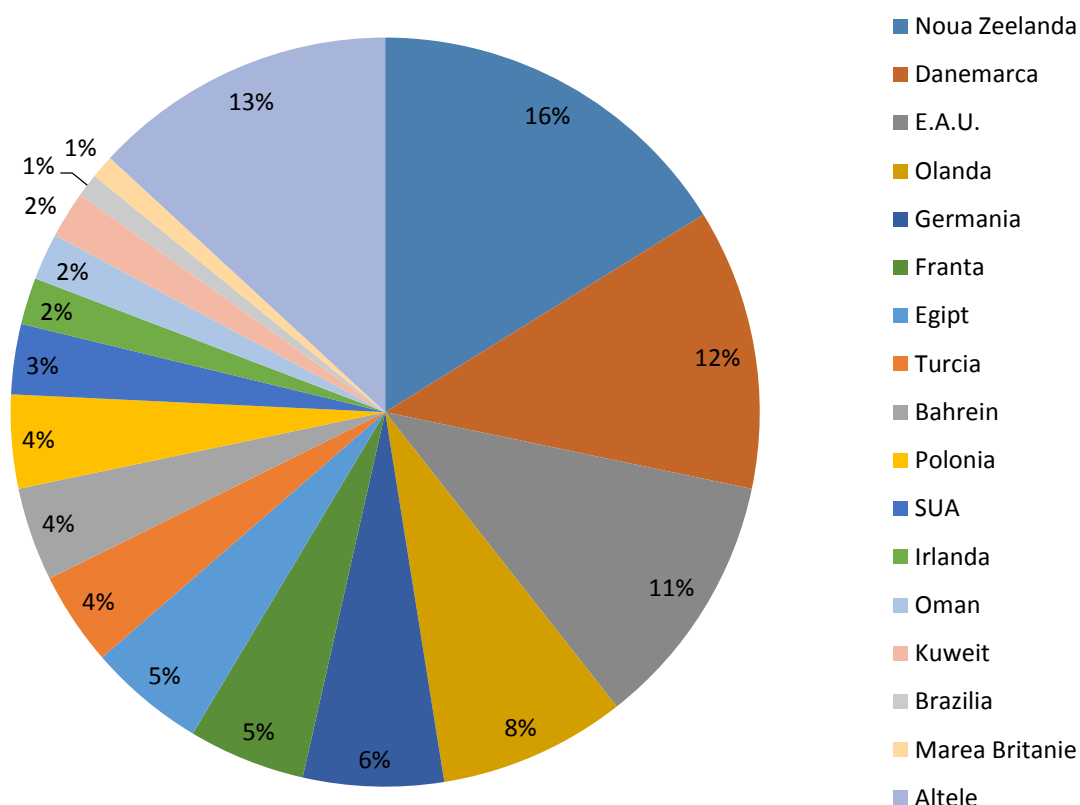

Prezența occidentală este evidentă în special în categoria brânzeturilor, inclusiv prin mărcile franceze "Kiri" și "La Vache Qui Rit". Parteneriatele externe cu companiile din Arabia Saudită sunt comune, iar în industria produselor lactate companiile europene-saudite includ Al Safi Danone Ltd (www.alsafidanone.com) și "Friesland Arabia Ltd".

Noua Zeelandă este liderul la exporturi pe piața saudită a produselor lactate, fiind urmată îndeaproape de Danemarca, Emiratele Arabe Unite și Olanda. Produsele lactate europene sunt mult mai competitive decât alte categorii de produse, deoarece în Arabia Saudită este recunoscută calitatea înaltă a laptelui și a produselor lactate europene.

Principalele importuri de produse lactate în Arabia Saudită în anul 2016

3.1. Provocări pentru produsele din UE

Există o concurență puternică pe piața națională. Companiile saudite au fost subvenționate de guvern și investesc sume mari în dezvoltarea industriei de produse lactate.

În ciuda agriculturii pe suprafețe aride, industria produselor lactate din Arabia Saudită este înfloritoare. Consumul de produse lactate este prognozat să crească, principalii producători de lactate se bucură de încrederea și loialitatea consumatorilor, ceea ce face dificil acesul pe piață. Cu toate acestea, multe companii străine au înființat societăți mixte cu localnici care le permit să câștige încrederea clienților, precum și cunoașterea specificului pieței.

4. Cerințe specifice de import

Importurile de lactate în Arabia Saudită trebuie să prezinte o serie de certificate de sănătate cerute de Saudi Food and Drug Authority - SFDA (www.sfda.gov.sa). Acestea includ, de asemenea, cerințe generale, fitosanitare și personalizate, disponibile pe site-urile SFDA și Ministerul Comerțului.

Orice funcționar guvernamental însărcinat cu inspecția laptelui trebuie să precizeze că produsul lactat a fost fabricat în spații autorizate și înregistrate de guvern și este supus unor controale sau inspecții periodice. Etichetele pentru produse alimentare preambalate trebuie să fie în limba arabă sau să includă o traducere în limba arabă a etichetei.

Certificatele trebuie să menționeze:

- Produsul, în momentul transportului, nu conține un nivel dăunător de contaminanți, inclusiv dioxine, și este potrivit pentru consumul uman.
- Produsele pe bază de lapte au fost supuse unui proces de pasteurizare recunoscut, în scopul evitării pericolelor pentru sănătatea publică care decurg din organismele patogene asociate laptelui, produsul putând fi vândut în mod liber pentru consumul uman în țara exportatoare.

Certificatele de export solicitate de agențiile guvernamentale din Arabia Saudită pentru importul de produse lactate

Titlul certificatului	Atestarea solicitată de certificat	Scopul	Autoritatea sau organizația care solicită certificatul
1.Certificat de sănătate	Produsele nu conțin un nivel dăunător de contaminanți și sunt adecvate consumului uman.	Siguranța alimentară	Saudi Food and Drug Authority
2.Certificat veterinar	Printre altele, aceasta atestă faptul că laptele este obținut de la vaci la care nu a fost identificată oficial ESB iar efectivele de bovine nu au fost hrănite cu proteine derivate din animale ruminante.	Siguranța alimentară	Saudi Food and Drug Authority
3. Certificatul de măsurare a radioactivității	Produsele detaliate pe certificat conțin concentrațiile totale de radiocesium conform nivelului oficial stabilit și sunt adecvate consumului uman	Siguranța alimentară	Saudi Food and Drug Authority

5. Distribuția

5.1. Structura distribuției

Magazinul alimentar este considerat o formă de divertisment pentru familia saudită. De asemenea, proliferarea hipermarketurilor a crescut semnificativ. Hipermarketurile, lanțurile de supermarketuri și alți comercianți cu amănuntul sunt foarte dependenți de importatori. Unele lanțuri de supermarketuri importă direct o parte a mărfurilor expuse. Exportatorii trebuie să fie conștienți și de riscuri precum boicotul unor produse.

În Arabia Saudită există mai mult de 300 de supermarketuri de top, la standarde internaționale, numărul total de opțiuni de distribuție fiind în creștere. Cele mai multe sunt comparabile cu cele din Statele Unite și UE. Principalele lanțuri de supermarketuri sunt: **Carrefour, Tamimi, Alhaggi, Forsan Foods, Hyper Panda, Geant, Othaim, Astra Arab Supply and Trading**. Majoritatea supermarketurilor au o capacitate de cumpărare directă. De asemenea, supermarketurile realizează importuri semnificative de produse uscate, refrigerate și lactate.

Piața saudită a laptelui este dominată din ce în ce mai mult de un număr redus de companii mari, ceea ce face ca intrarea pe piață să fie incredibil de dificilă, în special în ceea ce privește expansiunea afacerilor.

Numirea unui agent local sau a unui distribuitor este cel mai comun mijloc de accesare a pieței saudite. Unele supermarketuri mari importă direct de la furnizori și distribuitori străini.

Importatori si distribuitori directi de produse alimentare (inclusiv produse lactate)

Vânzător cu amănuntul	Pozitia în piață	Date contact
Savola Group	Cota de piață de aproximativ 10%, cu peste 400 de magazine	www.savola.com info@savola.com Tel: +966 12 268 7755
Al-Othaim	Cota de piață de aproximativ 5% cu peste 70 de puncte de vânzare	http://www.othaimmarkets.com balbohiry@othaim.com Tel: +966 12 56 1000
Bin Dawood Group	Cota de piață de aproximativ 2%, cu peste 25 de puncte de vânzare	www.bindawood.com info@bindawood.com Tel: +966 12 658 0602
Aswad Group Saudi Marketing	Cota de piață de aproximativ 1%, cu peste 60 de puncte de vânzare	www.aswadgroup.com info@aswadgroup.com Tel: +966 13 826 7873
Tamimi	Cota de piață de aproximativ 1%, cu peste 30 de puncte de vânzare	www.tamimimarkets.com info@tamimimarkets.com
Carrefour	Cota de piață de aproximativ 1% cu mai mult de 12 puncte de vânzare	www.carrefourksa.com info@carrefourksa.com Tel: +966 92 00 00282
Danube	Cota de piață de aproximativ 1% cu mai mult de 12 puncte de vânzare	www.danubeco.com danube@danube.com Tel: +966 12 658 0602
Lulu	Cota de piață de aproximativ 0,5% cu mai mult de 6 puncte de vânzare	www.luluhypermarket.com luluriyad@sa.lulumea.com Tel: +966 11 40 28877

5.2. Provocări pentru produsele UE

Accesarea sectorului de distribuție din Arabia Saudită poate fi o provocare fără existența unui partener local. Identificarea importatorului sau partenerului potrivit în Arabia Saudită poate fi cheia succesului pe piață, în special în industria produselor lactate, având în vedere concurența acerbă și furnizorii de produse lactate proaspete și prelucrate. Importatorul, agenții și reprezentanții locali trebuie să fie de naționalitate saudită. Toate activitățile și contractele trebuie înregistrate la Ministerul Comerțului.

Contactul personal este esențial pentru începerea unei afaceri cu parteneri saudiți. Este singura modalitate de a obține un acord solid și durabil în zonă. Este recomandabil ca la început exportatorii să fie dispuși să primească comenzi mici și să le transporte cu alți furnizori, să ofere o selecție de produse pe lot și chiar să facă eforturi de ajustare a prețurilor.

6. Concluzii

Sectorul produselor lactate din Arabia Saudită este în plină expansiune, la fel și cererea, ajutată tot mai mult de creșterea populației în următorii ani. Ratele de fertilitate ridicate din țară sporesc baza de consum, în general generații mai tinere cu o predispoziție mai mare față de produsele lactate.

Producția locală de lapte din Arabia Saudită poate fi considerată unul dintre cele mai mari sectoare din țară, aceasta fiind sprijinită de guvern în ultimii 20 de ani prin subvenții. Progresele tehnologice și importul de animale pentru producția de lapte au dus la dezvoltarea unei industrii puternice a produselor lactate în regat.

În pofida producției interne mari, Arabia Saudită importă o cotă importantă din produsele lactate consumate. Perspectivele sunt în general pozitive, însă va fi o provocare pentru companiile mici să intre pe piață, datorită dominației liderilor de piață care se implică regulat în adevărate războaie ale prețurilor.

Postelnicu Marian

Consilier economic